

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA I PRIRODE

1650

Na temelju članka 53. stavka 3. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (»Narodne novine«, broj 94/13) ministar zaštite okoliša i prirode donosi

PRAVILNIK

O GRAĐEVNOM OTPADU I OTPADU KOJI SADRŽI AZBEST

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom, obveze proizvođača građevnog proizvoda, način označavanja građevnog proizvoda i ambalaže, uvjeti gospodarenja građevnim otpadom, obveze vođenja evidencija o građevnom otpadu te cilj sustava gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, obveze proizvođača proizvoda koji sadrži azbest, postupci gospodarenja otpadom koji sadrži azbest, zahtjevi u pogledu skladištenja i prijevoza otpada koji sadrži azbest, uvjeti za gospodarenje azbestnim otpadom i obveze vođenja evidencija o otpadu koji sadrži azbest.

Članak 2.

Ovim se Pravilnikom u pravni poredak Republike Hrvatske prenosi Direktiva Vijeća 87/217/EEZ od 19. ožujka 1987. o sprječavanju i smanjenju onečišćenja okoliša azbestom (SL L 85, 28. 3. 1987.).

Definicije

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi u smislu ovog Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1. *Azbest* su sljedeći vlaknasti silikati:

- krokidolit (plavi azbest, CAS br. 12001-28-4),
- aktinolit (CAS br. 77536-66-4),
- antofilit (CAS br. 77536-67-5),
- krizotil (bijeli azbest, CAS br. 12001-29-5),
- amozit (smeđi azbest, grinerit, CAS br. 12172-73-5) i
- tremolit (CAS br. 77536-68-6);

2. *Azbestni otpad* ili *otpad koji sadrži azbest* je opasni otpad koji je po sastavu sirovi azbest i svaka otpadna tvar ili predmet koji sadrži azbest i azbestna vlakna, azbestna prašina nastala emisijom azbesta u zrak obradom azbesta ili tvari, materijala i proizvoda koji sadrže azbest.

3. *Čvrsto vezani azbestni otpad* je azbestni otpad specifične mase veće od 1.000 kg/m³ iz Priloga I. točke I. ovoga Pravilnika.

4. *Fond* je Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost.
5. *Gradilište* je gradilište na način propisan posebnim propisom koji uređuje gradnju.
6. *Građevni otpad* je propisan Zakonom o održivom gospodarenju otpadom.
7. *Građevni otpad koji sadrži azbest* je opasni građevni otpad nastao prilikom građenja građevina, rekonstrukcije, održavanja ili uklanjanja postojećih građevina i uklanjanja građevinskih materijala koji sadrži azbest i azbestni otpad nastao od iskopanog materijala.
8. *Investitor* je investitor na način određen posebnim propisom koji uređuje gradnju.
9. *Izvođač radova* je izvođač na način određen posebnim propisom koji uređuje gradnju.
10. *Miješani građevni otpad* je građevni otpad koji se kategorizira sljedećim vrstama otpada propisanim posebnim propisom koji uređuje Katalog otpada: 17 09 03* – ostali građevinski otpad i otpad od rušenja objekata (uključujući miješani otpad), koji sadrži opasne tvari i 17 09 04 – miješani građevinski otpad i otpad od rušenja objekata, koji nije naveden pod 17 09 01*, 17 09 02* i 17 09 03*.
11. *Obrada proizvoda koji sadrže azbest* su aktivnosti, osim uporabe azbesta, koje dovode do oslobađanja azbestnih vlakana u okoliš.
12. *Opasni građevni otpad* je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava propisanih Zakonom o održivom gospodarenju otpadom i koji je nastao prilikom građenja građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao taj otpad.
13. *Otvrdnjavanje azbesta* je homogeno miješanje otpadne azbestne prašine, otpadnog sirovog azbesta odnosno slabo vezanog azbestnog otpada s cementom ili drugim hidrauličkim vezivom na način da se postigne tlačna čvrstoća materijala nastale smjese od najmanje 10 N/mm² i time spriječi oslobađanje azbestnih vlakana u okoliš.
14. *Ovlaštena osoba* je osoba koja posjeduje odgovarajuću dozvolu za gospodarenje otpadom.
15. *Površinsko očvršćivanje azbesta* je vezivanje azbestnih vlakana na površini materijala slojem veziva koje je jednako ili jednako učinkovito kao vezivo koje veže azbestna vlakna u čvrsto vezanom azbestnom otpadu ili vezivom koje učinkovito sprječava oslobađanje azbestnih vlakana u okoliš slabo vezanog azbestnog otpada.
16. *Proizvođač građevnog proizvoda* je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno stavlja na tržište na području Republike Hrvatske građevni proizvod.
17. *Sirovi azbest* je proizvod dobiven primarnim drobljenjem azbestne rude.
18. *Slabo vezani azbestni otpad* je azbestni otpad specifične mase manje od 1.000 kg/m³ iz Priloga I. točke II. ovoga Pravilnika u kojem čestice azbesta nisu čvrsto vezane te takav materijal može prosječan čovjek drobiti šakom.
19. *Spremnik* je primarni spremnik definiran posebnim propisom koji uređuje gospodarenje otpadom.
20. *Uporaba azbesta* su aktivnosti koje uključuju rukovanje sirovim azbestom u količini većoj od 100 kg godišnje i koje uključuju:
 - proizvodnju sirove azbestne rude, osim procesa koji su u izravnoj vezi s kopanjem rude, i/ili
 - proizvodnju proizvoda koji sadrže azbest: azbestni cement ili proizvoda od azbestnog cementa, azbestnih frikcijskih proizvoda, azbestnih filtera, azbestnog tekstila, azbestnog papira i kartona, azbestne spojke, azbestnog ambalažnog materijala, azbestnog materijala za ojačanja, azbestne podne obloge, azbestna punila.
21. *Uporabljeni proizvod* je proizvod koji je korišten u skladu s uputom proizvođača tog proizvoda i čija svojstva omogućavaju daljnje korištenje tog proizvoda u skladu sa svrhom za koju je bio proizveden.

22. *Uredba* je Uredba o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest.

23. *Zakon* je Zakon o održivom gospodarenju otpadom.

(2) Pojmovi sadržani u tekstu ovog Pravilnika koji nisu definirani stavkom 1. ovoga članka imaju jednako značenje kao pojmovi sadržani u Zakonu.

(3) Izrazi koji se koriste u ovome propisu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

DIO PRVI SUSTAV GOSPODARENJA GRAĐEVNIM OTPADOM

Cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom

Članak 4.

Cilj sustava gospodarenja građevnim otpadom je do 1. siječnja 2020. godine putem nadležnih tijela osigurati pripremu za ponovnu uporabu, recikliranje i druge načine materijalne oporabe, uključujući postupke zatrpavanja i nasipavanja, u kojima se otpad koristi kao zamjena za druge materijale, neopasnog građevnog otpada, isključujući materijal iz prirode utvrđen ključnim brojem 17 05 04 – zemlja i kamenje koji nisu navedeni pod 17 05 03, u minimalnom udjelu od 70% mase otpada.

Način obveznog postupanja proizvođača građevnog proizvoda

Članak 5.

(1) Proizvođač građevnog proizvoda, koji na tržište područja Republike Hrvatske stavlja proizvod iste ili slične opće predviđene namjene propisane u Prilogu II. ovoga Pravilnika, dužan je u skladu sa Zakonom nenaplatno kupcu i/ili korisniku proizvoda osigurati:

- mogućnost povrata takvog uporabljenog proizvoda, što uključuje i višak materijala,
- mogućnost preuzimanja otpada koji nastaje od takvog proizvoda.

(2) Obvezu iz stavka 1. ovoga članka proizvođač građevnog proizvoda je dužan osigurati:

- na prodajnom mjestu, u količini do 5 kilograma otpada dnevno za kupca i/ili korisnika proizvoda koji je fizička osoba, osim fizičke osobe – obrtnika,
- na način određen odgovarajućim ugovorom za kupca proizvoda koji je pravna osoba ili fizička osoba – obrtnik.

(3) Proizvođač građevnog proizvoda iz stavka 1. ovoga članka dužan je, radi provedbe stavka 1. ovoga članka, na svojoj mrežnoj stranici i na vidljivom mjestu na ulazu u prodajni prostor ili na blagajni, istaknuti obavijest o načinu provedbe obveza iz stavka 1. ovoga članka te po potrebi usmeno obavijestiti kupca.

(4) Proizvođač građevnog proizvoda iz stavka 1. ovoga članka, koji prodaju obavlja putem kataloga, interneta odnosno drugog sličnog načina prodaje, obavezan je na svojim mrežnim stranicama obavijestiti kupca o lokaciji na kojoj je osigurao provedbu stavka 1. podstavka 1. ovoga članka na području jedinice lokalne samouprave u kojoj kupac prebiva bez troškova po kupca.

(5) Proizvođač građevnog proizvoda iz stavka 1. ovoga članka dužan je:

- raspolagati prostorom i odgovarajućim spremnicima za privremeno skladištenje otpada preuzetog sukladno ovom članku i
- preuzeti otpad iz stavka 1. ovoga članka skladištiti odvojeno po vrstama propisanim posebnim propisom koji uređuje Katalog otpada i predati ga ovlaštenoj osobi.

(6) Proizvođač građevnog proizvoda smatra se vlasnikom i posjednikom građevnog proizvoda (uporabljeni proizvod uključujući i višak materijala) te građevnog otpada koje je preuzeo sukladno stavku 1. ovoga članka.

(7) Preuzimanje otpada iz stavka 1. ovoga članka smatra se sastavnim dijelom obavljanja glavne djelatnosti koju obavlja proizvođač građevnog proizvoda i ne smatra se obavljanjem djelatnosti gospodarenja otpadom.

Članak 6.

(1) Proizvođač građevnog proizvoda dužan je, prilikom preuzimanja uporabljenog proizvoda uključujući i višak materijala, sukladno članku 5. ovoga Pravilnika, provjeriti mogućnost korištenja materijala ili tvari odnosno građevnog proizvoda za istu svrhu za koju je proizveden.

(2) Kad proizvođač građevnog proizvoda utvrdi da nije moguće više koristiti materijal ili tvar odnosno građevni proizvod u istu svrhu za koju je proizveden dužan je taj materijal ili tvar odnosno građevni proizvod proglasiti otpadom.

Način označavanja građevnog proizvoda i ambalaže

Članak 7.

(1) Proizvođač građevnog proizvoda dužan je, sukladno odredbama Zakona proizvod odnosno ambalažu proizvoda kojeg stavlja na tržište na području Republike Hrvatske i koji kad uporabom u skladu s uputom proizvođača tog proizvoda postane otpad, a koji se smatra opasnim otpadom, označiti simbolom odvojenog sakupljanja i zabrane odbacivanja u miješani komunalni otpad propisanog Prilogom III. ovoga Pravilnika.

(2) Oznaka koja sadrži simbol iz stavka 1. ovoga članka mora biti vidljiva, čitljiva i neizbrisiva.

(3) Proizvođač građevnog proizvoda dužan je informirati kupca i/ili korisnika proizvoda:

- o značenju simbola iz Priloga III. ovoga Pravilnika,

- da uporabom građevnog proizvoda, koja je u skladu s uputom proizvođača tog građevnog proizvoda, nastaje otpad koji se smatra opasnim ili neopasnim.

(4) Informiranje iz stavka 3. ovoga članka provodi se postavljanjem odgovarajuće pisane upute na proizvod odnosno na ambalažu toga proizvoda i po potrebi usmeno na prodajnom mjestu odnosno objavom te upute na mrežnoj stranici proizvođača građevnog proizvoda.

Uvjeti gospodarenja građevnim otpadom

Članak 8.

Investitor je dužan osigurati da je izvođač radova, prije početka radova rekonstrukcije, održavanja ili uklanjanja građevine, obaviješten o materijalima i tvarima koje se nalaze u odgovarajućoj građevini i koje su opasni otpad odnosno za koje je izvjesno da će tim radovima postati opasni otpad.

Članak 9.

Mjere gospodarenja građevnim otpadom koje se određuju, sukladno posebnom propisu koji uređuje gradnju, dokumentima projekta gradnje, održavanja, rekonstrukcije odnosno uklanjanja građevine moraju:

1. osigurati izdvajanje:

- materijala i tvari, uključujući i građevne proizvode, koji nisu otpad (npr. višak materijala pri građenju ili rekonstrukciji građevine ili izdvojene tvari ili materijali ili građevni proizvodi kao što je cigla ili crijep iz građevine koja se uklanja ili rekonstruirati), ukoliko se isti mogu bez obrade koristiti u istu svrhu u koju su i proizvedeni,

- otpada sukladno članku 11. ovoga Pravilnika,

2. spriječiti ispuštanje azbestnih vlakana u zrak iz azbestnog otpada i razlijevanja tekućeg otpada koji može sadržavati azbest, kada je azbestni otpad prisutan u građevini,

3. spriječiti miješanje pojedine vrste opasnog građevnog otpada s drugim otpadom odnosno tvarima i materijalima koje nisu otpad,
4. spriječiti miješanje razdvojenog otpada, osim miješanja koje obavlja ovlaštena osoba sukladno odgovarajućoj dozvoli za gospodarenje otpadom,
5. spriječiti raznošenje, razlijevanje odnosno ispuštanje otpada izvan gradilišta u okoliš,
6. onemogućiti istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s opasnim otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more,
7. onemogućiti istjecanje tekućeg otpada na tlo, u vode, podzemne vode, more,
8. predvidjeti odgovarajući prostor za skladištenje otpada na gradilištu u skladu s ovim Pravilnikom,
9. odrediti način izvedbe radova, uzevši u obzir njihovu tehničku izvedivost i ekonomsku opravdanost, kako bi količina miješanog građevnog otpada, koja nastaje izvedbom radova, bila što manja te kako bi se višak materijala uporabio na mjestu gdje je taj višak i nastao, a nastali otpad pripremio za ponovno korištenje ili drugi postupak uporabe.

Način obveznog postupanja vlasnika i posjednika građevnog otpada

Članak 10.

(1) Vlasnik građevnog otpada koji je nastao na određenom gradilištu je:

- vlasnik ili korisnik građevine ili dijela građevine, koja se nalazi na tom gradilištu i čijom aktivnošću je nastao građevni otpad ili
- investitor, kad je na njega vlasnik ili korisnik građevine ili dijela građevine, koja se nalazi na tom gradilištu, ugovorom prenio vlasništvo nad građevnim otpadom ili
- izvođač radova, kad je na njega vlasnik ili korisnik građevine ili dijela građevine, koja se nalazi na tom gradilištu, odnosno investitor ugovorom prenio vlasništvo nad građevnim otpadom.

(2) Izvođač radova smatra se posjednikom građevnog otpada koji je nastao na gradilištu na kojem izvodi radove.

(3) Vlasnik građevnog otpada dužan je osigurati da je taj otpad predan ovlaštenoj osobi.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, fizička osoba koja je vlasnik građevnog otpada može:

- otpad propisan posebnim propisom koji uređuje gospodarenje otpadom predati osobi koja upravlja odgovarajućim reciklažnim dvorištem i
- otpad nastao od određenih proizvoda opće predviđene namjene iz Priloga II. ovoga Pravilnika predati sukladno članku 5. ovoga Pravilnika.

Članak 11.

(1) Zabranjeno je opasni građevni otpad:

- odbaciti u miješani komunalni otpad,
- miješati s drugom vrstom otpada ili tvarima uključujući i građevne proizvode ili materijalima koje nemaju status otpada, osim na način određen dozvolom za gospodarenje otpadom.

(2) Posjednik građevnog otpada dužan je, na gradilištu na kojem je taj otpad nastao, izdvojiti od drugog otpada i materijala koji nije otpad te odvojeno skladištiti sljedeći otpad prema vrstama propisanim posebnim propisom koji uređuje Katalog otpada:

1. sve količine opasnog otpada: